

De vernieuwde Gammelkerbeek bij Oldenzaal

Willem Brookhuis

Onderzoeksvraag

Wat zijn de effecten van de vernieuwde Gammelkerbeek op de grondwaterstand en landgebruik bij Oldenzaal?

Gebiedsbeschrijving

De Gammelkerbeek is een beek die ontspringt op de flanken van de stuwwal ten zuiden van Oldenzaal. De beek is zo'n 10,5 kilometer lang en stroomt door het midden van Twente. Het **stroomgebied** van de beek is ongeveer 2230 hectare groot. De Gammelkerbeek stroomt vanuit de visvijver van Het Hulsbeek om de rest van het recreatiegebied heen waar de beek vervolgens uitmondt in de Deurningerbeek bij Hertme. Het Hulsbeek, zoals gezegd, is een recreatiegebied dat jaarlijks zo'n 400.000 bezoekers trekt, ikzelf daarbij. Het deel wat op deze poster besproken wordt, is de eerste 2,5 kilometer van de beek. Kenmerkend voor dit deel van de beek is het meanderende karakter, langs bossen en weidegebieden, en de diepe ligging.

Figuur 1: Het Hulsbeek met de Gammelkerbeek ^[1].

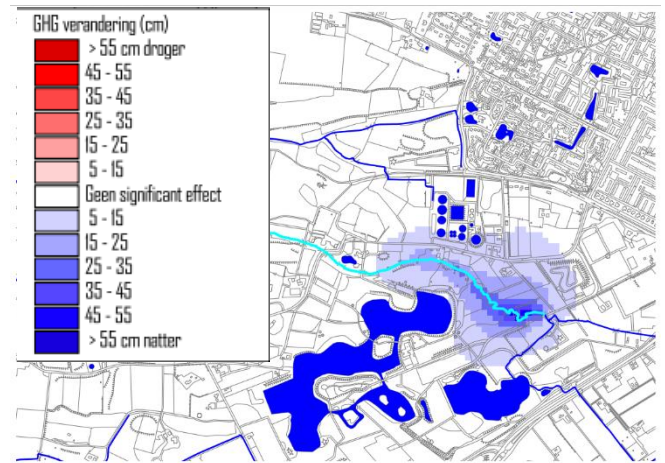
Resultaten

Zoals in de onderzoeksvraag staat aangegeven, de Gammelkerbeek wordt in de periode 2011-2015 vernieuwd. Dit is een initiatief van enkele verschillende

Figuur 2: De Gammelkerbeek

instanties, waaronder het waterschap Vechtstromen, de gemeente Oldenzaal en de eigenaren van omliggende gronden. Dit initiatief is uitgewerkt in een projectplan. Hierin worden een aantal ingrepen geschetst. De diepe ligging van de beek wordt verhoogd. Dit gebeurt door op een drietal locaties cascades aan te leggen, bijvoorbeeld een takkenbos. Tussen deze cascades zal de beek worden gevuld met zand. Dit voorkomt dat de beek uitslijt op de grond van aangrenzende eigenaren. Bovendien zorgt de bodemverhoging voor een verhoging

Figuur 3: Verandering van de GHG ^[2].

van het oppervlaktewaterpeil. Dit leidt weer tot een verhoging van de **grondwaterstand**, die geschat wordt op een waarde tussen de 5 en 15 centimeter. Er staan op dit moment 2 **grondwaterstandsbuizen** die de variatie in grondwaterstand zullen meten. De maximale bodemverhoging bedraagt 90 centimeter. Daarnaast zal de beek meer gebruikt worden voor recreatie, zoals bijvoorbeeld een speelbos voor de jeugd en een trimbos als sportief element. De beek zal ook meer **neerslag** kunnen **afvoeren**. Ook worden nieuwe bruggen gemaakt. Dit zorgt voor meer samenhang in het gebied en niet enkel als functionele overgang over de beek heen. Dit is mogelijk gemaakt omdat het ontwerp voldoet aan de wateroverlastnormen die gesteld zijn in het projectplan.

Conclusie

Kortom, de vernieuwingen in de Gammelkerbeek zorgen voor veel voordelen voor de mens en de natuur in het gebied. Nadelige natuurlijke processen zoals verdroging wordt tegengegaan door de grondwaterstandverhoging, en de beek zal meer worden betrokken bij de recreatie. Waterafvoer wordt bevorderd.

Referenties

^[1] Google Maps, 21 jan. 2014, www.google.com/maps

^[2] Gammelkerbeek en Stakenbeek op het Hulsbeek, Projectplan. Waterschap Vechtstromen. www.vechtstromen.nl